

Kunnskapsdepartementet
v/Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119
0032 Oslo

Oslo, 3. juni 2008
#303607-052_646098/3
Saksansvarlig advokat:
Jan Magne Juuhl-Langseth

Sendes per post og e-post: postmottak@kd.dep.no

HØRINGSUTTALELSE - UTKAST TIL FORSKRIFT OM STUDENTSAMSKIPNADER

1. INNLEDNING OG OVERORDNEDE KOMMENTARER

Vi viser til høring om utkast til forskrift om studentsamskipnader og høringsbrev av 17. april 2008 med vedlegg i den forbindelse.

Advokatfirmaet Schjødt har på vegne av treningskjedene SATS, Spenst, Elixia, Sports Club¹ samt Norges Treningscenterforbund også tidligere inngitt uttalelser om konkurranseproblematikken knyttet til aktivitet i studentskipnadens regi. Det vises i den forbindelse spesielt til høringsuttalelse til rapport fra arbeidsgruppe om studentsamskipnadsordningen datert 9. mars 2006 samt høringsuttalelse til forslag til endringer i lov om studentskapnader datert 9. mars 2007. Våre uttalelser knyttet til den foreslåtte forskrift til loven må leses i sammenheng med tidligere innspill. For ordens skyld vedlegges høringsuttalelse av 9. mars 2007 som har høringsuttalelse av 9. mars 2006 med bilag som vedlegg.

Bilag 1: Høringsuttalelse av 9. mars 2007 m/vedlegg

ESAs behandling av statstøttereguleringen i forhold til treningstilbud viser at ulovlig kryssubsidiering er et aktuelt problem som krever endring i regelverk og praktisering.

Arbeidet med endringer i loven og den nye forskriften går klart i retning av en regulering som i større grad enn tidligere ivaretar hensynet til "rettferdig konkurranse" mellom subsidiert og privat virksomhet og EØS-avtalens forbud mot statsstøtte. Dette er positive signaler for en samlet treningsbransje.

¹ Sports Club er nå kjøpt opp av Elixia.

Som poengtert av bransjen tidligere, oppstår imidlertid problemene knyttet til konkurransevridning fordi *andre* enn studenter gis tilgang til tjenester som er etablert for å ivareta studentvelferd. Denne hovedinnvendingen er ikke hensyntatt i lov- og forskriftsarbeidet. Sannsynligvis kan ulovlig statsstøtte i praksis ikke unngås så lenge det selges treningstjenester mv. fra de subsidierte studentsamskipnadene til ikke-studenter.

Mekanismer for å begrense og kontrollere tjenestetilbudet til gruppen av aktører som ikke nyter vern etter loven, ivaretas heller ikke gjennom forskriften og sektorregelverket for øvrig på en tilfredsstillende måte. Ved manglende styring av omfanget av salg av tjenester til *andre* øker risikoen for brudd på statsstøtteregelverket og gjør de private aktørenes konkurransesituasjon vanskelig.

2. DET VEDVARENDE PROBLEMET ER TILGANGEN FOR IKKE-STUDENTER

2.1 Studentvelferdstiltak bør utelukkende gis til studenter

Konkurransevridning er og vil fortsatt bli et problem så lenge *andre* enn studenter gis tilgang til tjenester som er etablert for å ivareta studentvelferd.

Som det også fremgår av tidligere uttalelser er det prinsipielle standpunktet at det ikke er grunnlag for å tilby andre aktører tilgang til studenttilbud.

2.2 Subsidiært må tilgang for ikke-studenter gis innenfor begrensede og klare rammer

Det er uansett klart uheldig at departementet i forslaget til forskrift ikke presiserer omfanget i adgangen til å gi *andre* enn studenter mulighet for å motta tilsvarende tjenester. Omganget skal være klart "begrenset" jf. lovens § 3 annet ledd, men forslaget til forskrift bidrar ikke til å klargjøre den maksimale grensen for slik aktivitet. Dette fremstår som en klar mangel ved forskriftsforslaget.

Som også fremholdt i lovhøringsprosessen er en regel om klart definert maksimalandel for ikke-studenter nødvendig. Det prosentuelle taket bør settes så nært null som mulig og uansett svært lavt for å begrense risikoen for at regelverket ikke får den tilsiktede virkning. Forutsatt effektiv regnskapsseparasjon antar vi at en 5 %'s grense kan være pragmatisk. Vi oppfordrer departementet til å supplere forslaget til forskrift § 3 (3) med følgende formulering avslutningsvis:

"Tjenester til andre enn studenter skal til enhver tid holdes på et minimumsnivå og skal ikke overstige 5 % av medlemsmassen per aktivitet på det enkelte lærested."

Ivaretagelse av hensynet til en eventuell overkapasitet hos studentvelferden er egnet til å gi utestengende effekter overfor private aktører som vanskelig kan konkurrere på like premisser om ikke-studentene. Det er ikke beskyttelsesverdig å ivareta hensynet til overkapasitet utover et rent minimumsnivå. Bare gjennom en konkret regulering som begrenser mulighetene for å tilby *andre* persongrupper tjenester innen klart definerte rammer, gis det incitament overfor studentsamskipnadene til å tilpasse tjenestetilbudet til studentmassen til enhver tid.

Vi nevner i denne forbindelse av bestemmelsen om at lokalene som skal stilles til rådighet (fri stasjon) i forslaget til forskrift § 12 heller ikke bidrar til tilstrekkelig klar reduksjon av antallet ikke-studenter som får tilgang til studentvelferdstjenester. I første ledd, annet punktum av bestemmelsen fremgår det bare at lokalene skal være av en slik *”art og størrelse at de står i et rimelig forhold til antall studenter og det omfang av tjenester studentsamskipnaden utøver overfor studentmassen”*(vår understrekning). Vi forstår det slik at denne bestemmelsen bidrar til å understreke at tilbud til andre enn studenter er det klare unntaket og bare skal skje i begrenset grad, men at det heller ikke her oppstilles mer eksakte mål for dette.

3. TILSYN OG KONTROLL

3.1 Regnskaps- og kostnadsfordeling

Det er positivt at det i forskriften stilles klare krav til synliggjøring av alle offentlige tilskudd i studentsamskipnadenes regnskaper samt at det oppstilles krav til å skille mellom aktivitet rettet mot studenter og andre. Kravene til atskilt regnskap (forslaget til forskrift § 9) innebærer imidlertid bare en etterskuddsvis kontroll. Det synes derimot ikke som om forskriften legger opp til et løpende tilsyn knyttet til dette, hvilket i større grad ville sikret *effektiv* kontroll.

Når det gjelder prising av tjenester til henholdsvis studenter og andre fremstår det uriktig at forslaget til forskrift gir uttrykk for at *”Det kan fastsettes ulike priser for studenter og andre”* i § 10 første ledd, tredje punktum. I denne sammenheng må *”kan”* erstattes med *”skal”* dersom statsstøtte skal forhindres.

Forslaget til forskrift åpner dessuten i § 10 tredje ledd for en fleksibilitet hva gjelder kostnadsfordeling mellom tjenester til studenter og andre som fører at det ikke vil være mulig å unngå at ikke-studenter kan få subsidierte tjenester.

3.2 Tilsyn

Det fremgår av forslaget § 25 første ledd at tilsyn og kontroll normalt skal gjennomføres *etterskuddsvis*. Som nevnt ovenfor og i tidligere merknader sikrer ikke etterskuddsbasert

kontroll full etterlevelse. Konsekvensen av valget om at *andre* enn studenter kan gis tilgang til tjenester fra studentsamskipnadene er at det *må* etableres effektiv og relativt rigide kontrollmekanismer. Gjøres ikke dette, må følgen være at aktiviteter *kun* ytes til studenter.

* * *

Dersom departementet ønsker ytterligere innspill i regelverksprosessen, står vi til disposisjon.

Med vennlig hilsen
ADVOKATFIRMAET SCHJØDT DA

Anne Elisabeth Wedum
advokat